Riku Aantaa
riku.aantaa@tyks.fi

Kippari

Pohdimme keväällä vaimoni kanssa kesämökkeilyä. Totesimme, että eikös saman asian ajaisi, jos katkaisisimme veden ja sähkön omakotitalostamme – tai menisimme purjehtimaan.

Niinpä lainasimme jälkikasvumme H-venettä ja seilasimme lomamme pitkin ja poikin Saaristo- ja Ahvenanmerta. Asiaa tuntemattomille: H-vene on sulavalinjainen 60-luvulla suunniteltu pienehkö retkipursi, jossa on yöpymistilaa soputeltan verran eli neljälle, mukavasti kahdelle. Suunnitteluajankohdalle tyypillisesti veneessä oleillaan vain muutama kymmenen senttiä vedenpinnan yläpuolella, veneen sisällä ei ole seisomakorkeutta, eikä siinä ole vessaa tai juoksevaa vettä, sähköstä puhumattakaan. Konekin on tavallinen neljän hevosvoiman perämoottori, jos sellaista nyt sattuisi tarvitsemaan.

Seilatessa vauhti ei yleensä päätä huimaa, ja silloin jää aikaa ajatella. Vaikka kesän aurinkoinen ja leppeätuulinen sää auttoi irtautumaan kaikesta töihin liittyvästä, havahduin pohtivani kipparin ja anestesiologin roolien samankaltaisuutta. Samoin kuin hyvä anestesiologi, hyvä kippari tuntee käytettävissä olevat resurssit (omat ja miehistön taidot ja veneen ominaisuudet) sekä paikalliset olosuhteet sää mukaan lukien ja osaa suhteuttaa matkan tavoitteet niihin. Tuttu lause ”on parempi reivata liian aikaisin kuin liian myöhään”, kannattaa muistaa vaikka ei juuri (vielä) tuulisikaan. Kippari kunnioittaa miehistönsä jäseniä ja osaa hyödyntää heidän erityisosaamistaan. Hän tekee tarkan suunnitelman turvatakseen riskittömän purjehduksen, sillä hyvin suunniteltu matka on jo puoleksi purjehdittu.

Kippari osaa hyödyntää viimeisintä teknologiaa, mutta tietää myös että ilman sitä pärjää mainiosti. Kompassin lisäksi kaikki muut laitteet ehkäpä toimivaa (kahvin)keitintä lukuun ottamatta ovat tarpeettomia. Hyvä kippari pyrkii kaikin tavoin yllätyksettömään matkantekoon – retken ”suola” tulee silti ennalta arvaamattomista tapahtumista tai yllättävistä käänteistä ja vastoinkäymisten voittamisesta. Näissä tilanteissa kokemukseen ja maalaisjärkeen perustuvaa päättelykykyä ei voita mikään.

Hyvä kippari ei pelkää vastatuulta ja hän tietää, että luovimalla pääsee eteenpäin, ei ehkä yhtä vauhdikkaasti ja lämpimästi kuin myötätuuleen mennessä mutta tavoitteet saavuttaen.

Jätän itse kullekin pohdittavaksi, mitä analogioita anestesiologiaan esittämiini kipparin ominaisuuksiin liittyy. Rattoisaa syksyä! ❐

Turussa 16.8.2006